

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου Ἑσωτερικοῦ δρ. 6. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.	MIX. I. ΓΑΛΑΝΟΣ	Ἐ' Ἀναπλάσεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου ἐδὲς Φλώσσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύγχρονα Ἐκκλησιαστικά. — Γεγονὸς εὐφραδύουσι. — Πῶς νὰ λα-
τρεύωμεν τὸν Θεόν, ὑπὸ Ἀθανασίου Δ Παλλῆ. — Τὸ Διήγημα τῆς
Ἐ' Ἀναπλάσεως. — Ἡ Πραγματικὴ Ζωή, ὑπὸ Κρυσταλλίας Δισκαλο-
πούλου. — Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Κυριακῆς τῶν Ἁγίων Πατέρων
(15 Ἰουλίου). — Ἡ ἀληθὴς εὐγένεια. — Ἐκθεσις περὶ τῆς ἰδρύσεως
τοῦ ἐν Λεβαδείᾳ Τμήματος τοῦ Συλλόγου τῆς Ἐ' Ἀναπλάσεως.

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς μεγάλης ἀνταποδόσεως ἡ
Ἐκκλησία νικᾷ, καὶ ἦταν ἀκόμη φαίνεται νικημένη. Ὁ
θρίαμβος τῶν ἀπίστων καὶ τῶν ἀμαρτωλῶν εἶνε πρόσκαι-
ρος. Τελικὸν κατάντημά των εἶνε ἡ Κρίσις καὶ ἡ κατὰ-
κρισις, τὸ δὲ βραβεῖον θέλει δοθῇ μόνον εἰς ἐκείνους,
οἵτινες ἔμειναν γνήσια καὶ ἀληθῆ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα.
Καὶ ἂν ἀκόμη κτηνώδης ἰσχύς τῶν ἀπίστων καὶ τῶν
ἀνόμων φέρῃ τὸν διωγμὸν, καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον εἰς τὰς
τάξεις τῶν πιστῶν, ὁ διωγμὸς τῶν γεννᾷ τὴν δόξαν των,
καὶ ἀπὸ τοῦ τάφου των φύονται τὰ ἄνθη, διὰ τῶν ὁποίων
ὁ Θεὸς τοῖς πλέκει τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

Ἄλλ' ἡ Ἐκκλησία οφείλει νὰ ζητῇ καὶ ἄλλην δύναμιν
καὶ ἄλλην νίκην. Ὅφειλει δηλαδὴ νὰ ᾖ τοιαύτη, ὥστε
νὰ νικᾷ τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν ἁμαρτίαν τῶν πολλῶν, καὶ
διὰ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ ποιοῦ συνάμα τῶν
πιστῶν τῆς ὅχι μόνον νὰ μκταιώνῃ καὶ νὰ ἀνακόπη τῆς
ἐναντίας τῆς βουλᾶς καὶ ἐρμῆς τῶν ἀσεβῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ
ἐλευθῇ ἐξ αὐτῶν εἰς τὰς ἰδικὰς τῆς τάξεις.

Σήμερον ἡ καθόλου χριστιανικὴ Ἐκκλησία ὑποφέρει καὶ
δὲν κατέχει ὅλην τὴν δύναμιν, ἥτις τῇ εἶνε ἀπαραίτητος
πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ἱεροῦ τῆς ἐργου καὶ τῆς σωτηρίου ἀπο-
στολῆς τῆς. Ἀφ' ἐνὸς ἡ ἀπιστία ὑπὸ τὰς παντοδαπὰς
μορφάς τῆς, ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἁμαρτία, καὶ
τρίτον αἱ ἐντιδοξαί καὶ οἱ ἀνταγωνισμοὶ τῶν Ἐκ-
κλησιῶν πρὸς ἀλλήλας, ἀπὸ τούτων μὲν ἀφαιροῦσι μέγα
μέρος τῆς ἰσχύος των, ἐπαυξάνουσι δὲ τὸ θράσος καὶ τὴν

ἐνεργητικότητά των ἐχθρῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Παρατηρήσατε τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν. Παρ' ὅλον τὸ
πολυμήχανον καὶ πολυπλόκαμόν τῆς, παρ' ὅλην τὴν στρα-
τιωτικὴν καὶ διπλωματικὴν ὀργάνωσιν τῶν λειτουργῶν
τῆς, παρ' ὅλα τὰ πολυποίκιλα μέσα, τὰ ὅποια μετὰ
θαυμασίας δεξιότητος καὶ τέχνης χειρίζεται, παρ' ὅλα τὰ
τάγματα καὶ τὰ συντάγματα τῆς, πόλεμος συνεχῆς,
σφοδρὸς καὶ ἀδιάλλατος κατ' αὐτῆς, τὴν κρατεῖ εἰς
καθημερινὰς ἀγωνίας καὶ ἀνητυχίας. Κυβερνήσεις καὶ
βουλαὶ νομοθετοῦσιν ἐναντίον τῆς, ὅχλοι προσβάλλουσι
τὰ θρησκευτικὰ τάγματά τῆς, καὶ ἐχθροὶ τῆς πολυποίκι-
λοι, ὁρμώντες κατ' αὐτῆς, ἐπικαλοῦνται ἐναντίον τῆς τὰ
δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐνῷ ἡ
Ἐκκλησία εἶνε τεταγμένη νὰ ἐξυπηρετῇ τὸ φῶς, τὴν
πρόδοσιν, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν προαγωγὴν καὶ ἐπίδοσιν
τῶν πνευματικῶν, ἠθικῶν, κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν
συμφερόντων πασῶν τῶν τάξεων, οἱ πολέμιοι τῆς παπικῆς
Ἐκκλησίας εὐρίσκουσιν ἀφορμὰς νὰ τὴν καταγγέλλωσιν
ὡς πολεμοῦσαν πάντα ταῦτα, ἐνῷ δὲ αὐτὴ ἀγωνίζεται
πεισιμάνως διὰ τὸν προσηλυτισμὸν ἑτεροδόξων χριστιανῶν,
ἡ ἀπιστία ἀρchiώνει τὰς ἰδικὰς τῆς τάξεις, καὶ ἡ ἠθικοκοι-
νωνικὴ κατάστασις τῶν λαῶν, ἐφ' ὧν ἐκτείνει τὴν δικαιο-
δοσίαν τῆς, υποβοηθεῖ τὰς ἑναντίον τῆς ἐπιθέσεις καὶ
σχεδὸν περιβάλλει δι' αἴγλης ἐλευθερωτῶν τοὺς ἐχθροὺς
αὐτῆς.

Περίξ τῶν προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν ἡ ἀπιστία κά-
μνει ὀλιγώτερον θύρουδον, ἐπειδὴ ἡ ταραχὴ καὶ ἡ σύγχυσις
εἶνε ἐντὸς αὐτῶν τῶν προτεσταντικῶν κύκλων. Ἄν πολ-
λοὶ προτεστάνται δὲν πολεμοῦν τὰς Ἐκκλησίας των,
τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι αὐταὶ αὐταὶ παραχωροῦν
πολλάκις εἰς τὰ μέλη των πλήρη τὴν ἐλευθερίαν τοῦ νὰ
πολεμήσῃ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν πίστιν του, ἢ καὶ τὰ ὑπο-
βοηθοῦν πρὸς τοῦτο. Ἐντεῦθεν δὲ προέρχεται ὥστε ἐκ
τῶν χαρακτηρισμάτων δῆθεν Ἐκκλησιῶν νὰ πολεμῇται ἡ
Ἐκκλησία καὶ ἡ πίστις τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Θεσατε προσέτι
ὅψιν σας τὸ πολυάριθμον καὶ πολυποίκιλον τῶν προ-
τεσταντικῶν ἐκκλησιαστικῶν διαίρέσεων, τὰ χόσματα, τὰ

δοῖα τὰς χωρίζουν, τὴν τροφήν, τὴν ὁποῖαν δίδουν εἰς τὰς θραυστέρας τοῦ Εὐαγγελίου διαστροφάς, καὶ θὰ ἐννοήσητε πόσον κακὸν ὑφίσταται ἐκ τοῦ προτεσταντισμοῦ ἡ χριστιανικὴ πίστις, ὅποσον δὲ καὶ αὐτὸς οὗτος ἐκασθενεῖ.

Εἰς τοὺς κόλπους πάλιν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὑπάρχουσι κίνδυνοι διαφορετικοί. Οἷτως ἐν Ῥωσσίᾳ ὑφίστανται αἱρέσεις, καὶ διάφορα αἵτις μειώνουσι τὴν μορφωτικὴν ἐπιρροὴν τῆς Ἐκκλησίας. Οὐδ' εἶνε ἀσήμαντο· τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Τολστόν, ἀρνούμενος τὴν Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ, εὐρίσκει πολυαριθμοὺς ὁπαδοὺς μεταξὺ πασῶν τῶν τάξεων, καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀποστερεῖται συμπαθειῶν πολλῶν ἕνεκα τῆς ἰδέας, ὅτι μερولῆπτει ὑπὲρ τῶν προσωποπύχων καὶ ἰσχυρῶν, καὶ ἀδιαφορεῖ πρὸς τὰς τύχας τοῦ μικροῦ λαοῦ, τὸν ὅποιον τόσον ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς, ὥστε νὰ φροντίξῃ καὶ περὶ τῆς διατροφῆς του.

Ἐν Ἑλλάδι ἡ Ἐκκλησία ὑποφέρει διαφορετοτρόπως. Ἀπὸ ἀσεβεῖς διδασκαλίας ἀνεμποδίστως διαδιδόμενας δι' ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων λειτουργῶν τῆς δημοσίας ἐκπαίδεως ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν καὶ τὴν ἐπιπολαιότητα ἐπιστημόνων τινῶν, λογίων καὶ δημοσιογράφων, οἵτινες καταδικάζουν τὸν Χριστιανισμόν, ἐνῷ ἀγνοοῦν καὶ τὰ στοιχεῖά του, καὶ θεωροῦν ἐκ προκαταλήψεως τὴν θρησκείαν ἀσυμφύκτον πρὸς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ πολιτισμοῦ· ἀπὸ ἑλλειψιν ἐκπαιδεύσεως τοῦ μεγίστου μέρους τοῦ κατωτέρου κλήρου, καὶ ἐρημίαν ζήλου καὶ ἱερᾶς φλογὸς εἰς ὅχι ὀλίγους ἐκ τῶν μέλλον ἀνεπτυγμένων κληρικῶν· ἀπὸ θρησκευτικῆν ἄγνοιαν τῶν διαφορῶν τῆς κοινωνικῆς τάξεως ἀπὸ τοὺς μακωνικούς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν Πατρῶν συνδέσμους, τοὺς ἀμαθῆς φρονοῦντας ὅτι ἡ πρόοδος τῆς ἀνθρωπότητος θὰ συντελεσθῇ ὅχι διὰ τῆς ὁμολογίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὅρκου εἰς τὸν Ἀρχιτέκτονα τῶν καὶ ἀπὸ τὴν πολιτικὴν, ἥτις ἐκμεταλλεύεται τὴν Ἑκκλησίαν ὑπὲρ τοῦ κόμματος καὶ δὲν γνωρίζει ἑλληνικὰ δύναμενον νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ἀνάξιον διὰ λειτουργίαν τοῦ Κυρίου τὸν ἐπιδείξαντα κομματικὴν ἀξίαν.

Ἀλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι ὀρθόδοξοι ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἐκκλησίαι ὑποφέρουσιν ἀπὸ ἑλλειψιν κλήρου ἀνταξίου τοῦ προσόρισμῶς του, ἀπὸ ἀδιαφορίαν τινὰ πρὸς τὸ κήρυγμα καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ, παρὰ τὴν ἀκρίβειαν, ἣν ἔχουσι περὶ τὸ δόγμα, δὲν ἀναπτύσσουσιν ἴσον ζῆλον πρὸς ἀκριβὴ τήρησιν τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ βίου.

Ἐνῷ δὲ οὕτως ἐκάστη Ἐκκλησία ἔχει τὰς ἀδυναμίας τας, καὶ τὰ πτωτὰ τας, αἱ μὲν περὶ τὴν διδασκαλίαν, τοὺς θεσμούς καὶ τὸν βίον, αἱ δὲ περὶ τὸν βίον μόνον, καὶ ἐκ τούτου ἐκασθενέουσιν· ἐνῷ ἐκάστη ἐξ αὐτῶν πολεμεῖται καὶ ἀπὸ ὀρθολογιστῶν καὶ ἀπὸ ἀπίστων, ἐπιπροστίθεται καὶ ὁ μεταξὺ τῶν ἀνταγωνισμὸς, νέαν φέρων ἐκασθενέουσιν. Αἱ ἀδιάλλακτοι ἀντιδοξαί ται καὶ αἱ ἐντεθεν διαμάχαι, αἱ προσηλυτιστικαὶ ἐνέργειαι τινῶν ἐξ αὐτῶν, καὶ αἱ ἐντεθεν ἐπίβουλαί, μηχανορραφαί καὶ ἀντιπάθειαι, καταπαυάζουσιν καθόλου Ἑκκλησιαστικὴν κατὰ στικτὴν ποιηλοτρόπως λυπηράν. Διότι ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ

ταύτῃ τοῦ μίσους καὶ τῶν ἀντιδράσεων, ἀπὸ μὲν τοὺς πιστοτέροις φυγαδεύεται ἡ ἀγάπη, οἱ δὲ ἀσθενέστεροι περὶ τὴν πίστιν κλονίζονται καὶ ἐκπίπτουσιν εἰς θρησκευτικὴν τινα ἀδιαφορίαν· ἐνῷ δὲ οἱ ἄπιστοι χλευάζουσι τὴν διαίρεσιν ταύτην καὶ ἰσχυρίζονται ἐξ αὐτῆς ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς πίστεως ἐν γένει καὶ προσβάλλουσι τολμηρότερον καὶ ἐπιτυχέστερον τὴν οὕτω διηρημένην καὶ ἀντιμαχομένην Ἐκκλησίαν, οἱ λαοί, οἱ καθήμενοι ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, περιέρχονται εἰς ἀμηχανίαν πρὸ ἱεραποστόλων ἀντιδοξούντων, οἵτινες δὲν ἀνέχονται ἀλλήλους, καὶ ἐκ τούτου προσγίνεται ἄλλη πάλιν βλάβη εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν.

Ὅταν πάντα ταῦτα σκεφθῇ τις, θὰ ὀχυράσῃ μὲν βεβαίως πῶς ἡ δύναμις τοῦ χριστιανισμοῦ μετὰ τοιαύτην κατάτμησιν καὶ ἐκασθενέουσιν, εἶνε ἀρκούντως ἰσχυρά, ὥστε ὅχι μόνον νὰ ἀνθίσταται, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπεκτεινῇται καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἀπελπισμὸν τοὺς πολεμίους, ἐντεῦθεν δὲ θὰ κατανοήσῃ ὅτι θέλα τις δύναμις ἐπανορθῶναι τὰ σφάλματα τῶν ἀτελῶς ἢ καὶ πληγμελῶς διεσπυνόντων τὰς Ἐκκλησίας. Ἀληθὲς ἐν τοῖτοις ἀπομένει, ὅτι εὐθύναι μεγάλαι βαρύνουσιν αὐτάς, ἐπὶ τῇ ὅτι ἐξ αὐτῶν δημιουργοῦνται προσκόμματα εἰς τὴν εὐρύτεραν ἐπέκτασιν καὶ τὴν περισσοτέραν ἐνίσχυσιν τῆς οἰκοδομῆς τῆς πίστεως. Καὶ ἰδοὺ διακτὶ τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως τῶν διεσπασμένων Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ μελέτη τῶν μέτρων, δι' ὧν θέλουσι καταστή φωτεινότεραι καὶ ἀγνόεσαι, ἐπομένως δὲ καὶ ἰσχυρότεραι, πρέπει νὰ ἐκαστοχολήσῃσι σοβαρώτατα τὸν σύγχρονον χριστιανικὸν κόσμον.

Εὐτυχῶς ἡ συναίσθησις τῆς ἀνάγκης ταύτης εἶνε σήμερον ζωηρότερα ὑπὲρ ποτε, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦλάχιστον τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν φαίνεται ἀπέχουσα πολὺ. Ἐὰν δὲ οἱ σπουδαιότεροι ἡδὴ ἐκδηλούμενοι πόθοι ἐνώσεως τῶν Παλαιοκαθολικῶν καὶ τῶν Ἀγγλικανῶν μετὰ τῶν ὀρθοδόξων πραγματοποιηθῶσι – καὶ πρέπει νὰ καταβληθῇ πρὸς τοῦτο πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια – τὸ κέρδος τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀνθρωπότητος θὰ ᾖ μέγιστον, διὰ δὲ τῆς συμπληρώσεως ἀλλήλων καὶ τῆς προόδου αὐτῶν τελειοποιήσεως ὅχι μόνον τὸ δόγμα, ἀλλὰ καὶ ὁ χριστιανικὸς βίος θὰ παρουσιασθῶσι μετὰ μειζονος λαμπρότητος καὶ ἐπιβολῆς.

ΓΕΓΟΝΟΣ ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΝ

Διεξερχόμενοι τὰ βυζαντινὰ φύλλα πληροφορούμεθα μετ' ἀπείρου ἀγαλλιάσεως, ὅτι ἡ τόσον ποθουμένη ἀγάπη καὶ ἁρμονία μεταξὺ τῶν ἀνωτέρων κορυφῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπέβη γεγονός ἡδὴ. Τοῦτο μᾶς εἶνε τοσοῦτον μάλλον εὐφρόνουν, καθόσον ἡμεῖς δὲν ἐκασταμέν ποτε φρονούντες, ὅτι καὶ διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν καθόλου πραγμάτων τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ διὰ τὴν διευκλύνσιν τοῦ ζητήματος τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀπαιτεῖται ἡ ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ δράσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἥτις ὅμως θὰ ᾖτο ἀδύνατος ἐν περιπτώσει παρατάσεως τῶν ἀδιελάττων ἐσωτερικῶν ἀνταγωνισμῶν.

ΠΩΣ ΝΑ ΛΑΤΡΕΥΟΜΕΝ ΤΟΝ ΘΕΟΝ

Υπάρχουσιν ἐν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ ἄλλοιαι, αἵτινες εἶναι τόσον ἀπλᾶι, ἀλλὰ καὶ τόσον ἡπαισίντοι καὶ σπουδαῖαι, ὥστε ἡ μὲν ἄγνοια αὐτῶν θὰ ἀπετέλει μωρίαν ἀνθρώπου, ἡ δὲ πρὸς αὐτάς ἀδιαφορία ὅχι ἀπλοῦν σφάλμα, ἀλλ' ἐγκλημα.

Μία δὲ ἀπὸ τῶν σπουδαιοτέρων ἀληθειῶν εἶναι καὶ ἡ ἐργασία τὴν πρὸς τὸν Θεὸν λατρεῖαν.

Ὁ Κύριος ἡμῶν διδάσκει, ὅτι ἡ πρὸς τὸν Θεὸν λατρεία δὲν πρέπει νὰ περιορίζηται εἰς ἐξωτερικὰς τινὰς τύπους μόνον, ἀλλὰ νὰ περικρατῇ καὶ τῆς καρδίας, αὐτὴν κέντρον ἔχουσα καὶ ἀπὸρροᾷ αὐτῆς οὐτα. Δὲν πρέπει νὰ ἀριθμῇται εἰς διαρκῆ σταυροκοπήματα, καὶ γονυκλισίας, καὶ ἀσπασμοὺς εὐδύνων, καὶ ἱερὰς ὑμνωδίας· κ.τ.λ., ἀλλὰ κυρίως καὶ πρωτίτως ἀνάγκη νὰ φροντιζόμεν νὰ καταστήσωμεν τὴν ψυχὴν μας τοιαύτην, ὥστε νὰ ᾖται ἱκανὴ ν' ἀναπέμπῃ ἀγνὴν, καὶ θεῖαν, καὶ εὐλογοῦν, καὶ ἁμωμον πρὸς τὸν Θεὸν λατρεῖαν.

Πνεῦμα, λέγει, ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.

Ὅποσον θαυμάσιοι καὶ ἐξοχοὶ καὶ ὑψηλοὶ οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Σωτῆρος, ἀλλὰ καὶ πόσον φοβεροί! Εἰς τίνας; Εἰς ἐλείνους, οἵτινες τῶν τύπων μόνον ἄνθρωποι, καὶ ὅχι τῆς οὐσίας, ἄνθρωποι ἀγνοοῦντες τῆς θρησκείας τὸ πνεῦμα, ἄρα καὶ τὸν Χριστόν, κατέχονται ἀπλῶς ἀπὸ ἑνα ζῆλον ἄκαιρον καὶ ἀνωφελῆ, ἀπὸ ἐνθουσιασμῶν μέλλοντα μετ' οὐ πολὺ νὰ μεταβληθῇ εἰς ψυχρότητα καὶ ἀδιαφορίαν, ἀπὸ ζήλου οὐ κατ' ἐπίγνωσιν.

Ἡ λατρεία, διὰ νὰ ᾖται ἀληθὴς καὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ δεκτὴ, πρέπει νὰ προέρχῃται ἐκ ψυχῆς εὐλαρινῶς πιστευούσης εἰς τὸν Ἰησοῦν, ἐλπίζουσας ἀκαράδαντες εἰς τὴν πατρικὴν αὐτοῦ πρόνοιαν, καὶ πρόγραμμα τοῦ βίου τῆς ἐχούσης τὸν βίον τοῦ τὸν ἐπίγειον.

Διότι πῶς εἶναι δυνατόν νὰ δεχθῇ τὴν λατρείαν μας ὁ Κύριος, ὅταν ἀρνώμεθα ἡ ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν θεότητά του θέτομεν; Πῶς εἶναι δυνατόν εὐπρόσδεκτος ἡ λατρεία μας νὰ γείνη, ὅταν ἐνώπιον ἀπίστων ἡ ἀδιαφορῶν πρὸς τὴν θρησκείαν, ἐνώπιον ἀνθρώπων ὑβρίζοντων τὰ ἱερὰ καὶ πολλαχῶς ἀσεβούντων πρὸς τὸ θεῖον, αἰσχυνόμεθα νὰ ὁμολογώμεν τὴν πίστιν μας, φοβούμενοι τὰ σκώμματα καὶ τρέμοντες πρὸ τῶν καυστικῶν εἰρωνειῶν των;

Πῶς εἶναι δυνατόν ἡ λατρεία μας ἀγνή καὶ εὐλαρινὴ νὰ ᾖται, ὅταν, καίτοι δυνάμεθα, δὲν διαμκρυσώμεθα κατὰ τῶν διαδοτῶν τῆς ἀθείας καὶ τῶν κηρύκων τοῦ ὕλισμοῦ, ἀλλ' ἄδρανεῖς, ἀπαθεῖς καὶ ἀναίσθητοι μένωμεν, περὶ οὐδενὸς ἄλλου φροντίζοντες ἢ πῶς τὸν ἐαυτὸν μας νὰ εὐχαριστήσωμεν, φίλοι τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς ἀργίας;

Κατὰ δυστυχίαν, οἱ πλείστοι τῶν χριστιανῶν τῆς ἐποχῆς μας δὲν ἐννοοῦσι τὴν ἀληθὴ καὶ γνησίαν λατρείαν, ἣν ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν ὁ Σωτὴρ. Τὴν κατ' ἐξοχὴν θρησκείαν τοῦ πνεύματος, τὴν θρησκείαν τὴν σκοποῦσαν ῥιζιδόν νὰ

μεταβάλλῃ τὴν καρδίαν, τὴν φροντίζουσαν ν' ἀναπλάσῃ καὶ ἀναγεννήσῃ αὐτὴν εἰς ψυχὴν ζῶσαν, εἰς ψυχὴν κινουμένην καὶ δρῶσαν ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ, εἰς ψυχὴν θεῖαν ἀληθῆ καὶ οὐράνιον, ἱπταμένην ὑπεράνω τῆς ὕλης καὶ τῶν γῆινων, αἰσθημένην ὑπεράνω τοῦ συμφέροντος τοῦ κοσμικοῦ καὶ τῆς ματαιότητος τῆς ἀνθρωπίνης, τὴν τοιαύτην, λέγω, θρησκείαν οὐκ ἔστις παρενοσούντες καὶ παραγγυρίζοντες, περιορίζοντες εἰς τὴν πλήρωσιν ἐξωτερικῶν τινῶν τελετῶν καὶ ἐθίμων, τὰ ὅποια ὡφέλιμα καὶ ἀναγκαῖα εἶναι· ἀλλὰ πότε ὅταν παρακολουθῶνται ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν οὐσιωδῶν καὶ κυριωδεστάτων χριστιανικῶν καθήκοντων· ἄλλως, εἰ τίποτε ἄλλο δὲν συντελοῦσιν ἢ εἰς τὸ νὰ καταστήσουν βαρύτεραν τὴν ἐνοχὴν μας ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ, ὅστις δὲν ἀνέχεται νὰ βλέπῃ τὰ πλάσματά του τὰ λογικὰ καὶ ἐμψυχα καταφρονούντα αὐτὸν καὶ χλευάζοντα καὶ παντοιοτρόπως ὑβρίζοντα.

Ὁ Κύριος ἡμῶν εἶναι ὁλος ἀγάπῃ καὶ εὐσπλαγγνίᾳ τοιοῦτοι καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ εἴμεθα, ἂν θέλωμεν νὰ μᾶς εἰσακούῃ. Ἐν τῷ ἐπὶ γῆς βίῳ του διήλθεν εὐεργετῶν ἐν εὐεργεσίαις καὶ ἡμεῖς νὰ διεργώμεθα τὸν βίον μας πρέπει, ἂν θέλωμεν ἡ δέησις μας πρὸς αὐτὸν καὶ ἡ λατρεία μας νὰ ᾖται εὐπρόσδεκτοι. Διότι θὰ ᾖτο ἐσχάτη μωρία καὶ παραφροσύνη τὸ νὰ νομίζωμεν, ὅτι γίνεται δεκτὴ ἡ λατρεία μας καὶ ἡ προσευχὴ μας μετ' τῶν ἐξωτερικῶν τύπων τὴν ἐκπλήρωσιν μόνον, χωρὶς νὰ ἐργαζώμεθα ἔργα ἀγαθὰ καὶ θεάρεστα.

Τί θὰ ἐλέγομεν περὶ ἀνθρώπου, ὅστις πρὸς τὸν εὐεργέτην του ἀρκεῖται νὰ λέγῃ, ὅτι τὸν ἐκτιμᾷ καὶ τὸν σέβεται, ὅτι τὸν ἀγαπᾷ ὑπερβαλλόντως, ἐμπράκτως δ' ἀποδεικνύεται φοβερός αὐτοῦ ἐχθρὸς καὶ χαμερπὴς ἀπατεῶν καὶ ψευδολόγος;

Ἐπεικὴς ὑπὲρ τὸ δέον θὰ ᾖτο ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ ὡς ψεύστου καὶ δολίου, ἀλλὰ καὶ μωροῦ καὶ ἡλιθίου.

Δὲν νομίζετε, ὅτι κατὰ πολὺ αὐστηρότερον καὶ βαρύτερον πρέπει νὰ χαρακτηρισθῶν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἵτινες πρὸς τὸν ὕψιστον καὶ ὑπέρτατον εὐεργέτην των φέρονται ἀσεβέστερον παρ' ὅτι θὰ ἐφέροντο πρὸς εὐεργέτας κοινούς; Αὐτοὶ δὲν εἶνε ἀπλοὶ πταῖσται μόνον, εἶναι ἐνοχοὶ ἀσεβείας ἐσχάτης, καὶ ἄξιοι διὰ τοῦτο τιμωρίας βαρυτάτης, ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης.

Διότι εἶναι φοβερὸν καὶ τὸ νὰ φαντασθῇ τις ἀκόμη, ὅτι ὑπάρχουσι χριστιανοὶ ὑβρίζοντες διὰ τοῦ βίου των τοῦ ἐλεεινοῦ καὶ ὀθλίου τὸν Δημιουργόν, καὶ ὅμως τολμῶντες νὰ κινῶσι τὰ βέδηλα χεῖλη των εἰς δοξολογίαν του καὶ λατρείαν.

Ἡμεῖς, ἐξ ἀπλῆς συνηθείας, συγχάζομεν εἰς τοῦ Θεοῦ τὸν οἶκον, ἵνα ἀναπέψωμεν λατρείαν πρὸς αὐτὸν καὶ προσκύνῃσιν· ἀλλὰ πῶς; Μὲ νοῦν ὅχι φωτισμένον, ἀλλ' ἐσκοτισμένον, μετὰ καρδίαν παραδεδομένην ὅχι εἰς τὸν Θεόν, ἀλλ' εἰς τὸν Διάβολον, προσηλωμένην ὅχι εἰς τὰ οὐράνια καὶ πνευματικά, ἀλλ' εἰς τὰ ἐπίγεια καὶ ὕλικά. Ἐν ᾧ ἀνοίγομεν τὸ στόμα διὰ νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Πατέρα μας, ὁ νοῦς μας περιστρέφεται εἰς μερίμνας βιω-

τικώς, ἀσχολεῖται περὶ ὧν ταπεινὰ καὶ ἰσχυραῖα.

Πῶς τοιμώμεν νὰ λατρεύωμεν τὸν Θεὸν μὲ τόσα μίσση καὶ φθόνον τόσον, μὲ τύπον καὶ ἐγωϊσμὸν εἰς τὴν ἐγκύρην, μὲ ματαιότητα πολλήν εἰς τὴν καρδίαν, ἀργολόγοι, κενόδοξοι, ἄσεβεῖς καὶ φρόνιμοι, ἀπὸ κατακαλίας καὶ συκοφαντίας κατὰφορτοί, ἀπὸ πονηρὰς καὶ ἀκαθάρτου ἐπιθυμίας γεμάτοι, κοχλάζοντες ἀπὸ ὀργῆς καὶ ἔχθρας καὶ ἐκδικήσεων, μελετῶντες καὶ σχεδιάζοντες μυρία ὅσα κακὰ κατὰ τοῦ πλησίον, ἐκπίπτοντες εἰς πλεῖστα ὅσα ψευδολογήματα, μεταχειριζόμενοι τόσας ἀπάτας καὶ δόλους τόσους, ἐισχλούμενοι καὶ πνιγόμενοι ἀπὸ ὕψλους ἐλόκληρον κοσμητῶν σκέψεων καὶ ὀλισκῶν φροντίδων;

Πῶς θέλωμεν δεκτὴ ἡ λατρεία μας νὰ ᾖ, ἐν ᾧ τοιοῦτοι ψυχικῶς εἴμεθα; Πῶς τοιμώμεν νὰ ὑψώνωμεν τὰ βλέμμά μας πρὸς τὸν οὐρανὸν ἄνω, ἐν ᾧ ἡ ἁμαρτία δεσπόει μᾶς κρατεῖ εἰς τὴν γῆν κάτω; Πῶς θαρροῦμεν ὥδην δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας νὰ ψάλλωμεν, ἐν ᾧ τῆς ἁμαρτίας ὁ βρόχος περὶ τὸν λαμῖόν μας εἶναι;

Σπεύδωμεν εἰς τὸν ναὸν, διὰ νὰ δοξολογήσωμεν καὶ λατρεύωμεν τὸν Ὑψίστον, χωρὶς νὰ συλλαμβάνωμεν ἐκεῖ σταθερὰ καὶ ἀμετάκλητον ἀπόφασιν νὰ μεταβάλλωμεν βίον, νὰ ἀποβάλλωμεν τὸ παλαιὸν ἐνδύμα, καὶ νὰ ἐνδυθώμεν τὸ νέον, τὸ φωτεινόν, τὸ λαμπρὸν, τὸ μυροδόλον, τὸ σωτήριον.

Θυσίᾳ τῷ Θεῷ, ψάλλει ὁ Ψαλμῶδς, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουθενώσει. Τοὺς λόγους δὲ αὐτοὺς καθ' ἑκάστην ἀκούομεν, ἴσως καὶ τοὺς λέγομεν εἰς τὴν προσευχήν μας, χωρὶς ὅμως νὰ εἰσδύωμεν εἰς τὸ νόημά των τὸ βαθύ καὶ ὑψηλόν, χωρὶς νὰ φροντίζωμεν νὰ τοὺς ἐφαρμόζωμεν.

Ἄλλ' οὕτω πράττοντες, ὡς εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι μόνον μας προτομαζόμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας τὴν δικαίαν παρὰ τοῦ Θεοῦ τιμωρίαν. Διότι μὴ πλανάμεθα Ὁ Θεὸς οὐ μνηστειρίζεται (!).

Θέλεις νὰ λατρεύῃς τὸν Δημιουργόν σου, χριστιανέ; Λάτρευσέ τον μὲ ὕμνους, λάτρευσέ τον μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, λάτρευσέ τον μὲ γονυκλισίας· ἀλλὰ μὴ ἀρκεσθῇς εἰς αὐτὰ μόνον ὁ Κύριος, ἐκτὸς αὐτῶν, ἀπαιτεῖ καὶ ἄλλα οὐσιωδέστερα καὶ σπουδαιότερα, ἀλλὰ καὶ ἐπωφελέστερα.

Ἔσο δηλαδὴ πιστὸς, μετ' εὐλικρινείας πιστὸς, ἐξ ὅλης καρδίας πιστὸς, μὲ ἐλπίδα ἀδιάσειστον, μὲ ἀποσίωσιν τελείαν πρὸς αὐτόν. Ἔσο φιλαλήθης, ἢ, ἂν δὲν ᾔσται, φρόντισε νὰ γένης· καὶ θὰ γένης, ἀρκεῖ νὰ θελήσῃς· ὅταν δὲ θελήσῃς, ὁ Σωτὴρ μὲ τὴν δύναμίν του τὴν παντοθενὴ θὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἀδυναμίαν σου, μὲ τὴν τελειότητά του τὴν θαυμαστήν θὰ κατορθώσῃ ὅτι σὺ, ἀτελής καὶ ἀδύνατος, δὲν δύνασαι.

Ἔσο δίκαιος, τίμιος, φίλεργος, φιλόπονος, τῆς ἐργασίας ἄνθρωπος, καὶ ὅχι τῆς ἀργίας, τῶν μόχθων φίλος, καὶ ὅχι τῆς βασιάνης.

(1) Γαλ. ΣΤ'. 7.

Ἔσο φιλόανθρωπος, ἐλεήμων, εὐσπλαγχνικός· εἰς τὴν εὐτυχίαν ἧς προσέρχεται παρ' ἁγίου ἀγγέλου καὶ προστάτης ἐνθερμῆς, εἰς τὴν δυστυχίαν γίνου· σὺμβουλος ἄριστος, συγκαρτῶν ἐν τῇ ἀρετῇ τοὺς χαίροντας, καὶ ἀπομακρύνων πᾶσαν ἀπογοήτευσιν καὶ δυσθυμίαν ἀπὸ τοὺς ὀλιγομένους.

Ἔσο πρῶτος, καὶ ὅχι ὀργίλος, ἀνεξίκακος, καὶ ὅχι ἐκδικητικὸς, εἰρηνικός, καὶ ὅχι φίλερις, εὐπροσθήγορος, καὶ ὅχι ἀπότομος, προσυνητός, καὶ ὅχι ἀργοῦκος.

Μελέτα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἔχε εἰς χεῖράς σου λαβὴν ἐκείτην τὸ Εὐαγγέλιον, ἐντρυφήσε εἰς αὐτό, διότι εἶναι ἐντρυφήμα, ἀπόλαυσέ το, διότι εἶναι ἀπόλαυσις, κάμε το κτῆμά σου, διότι εἶναι κτημάτων τὸ κράτιστον, παρηγορήθητι δι' αὐτοῦ, διότι πράγματι παρηγορία εἶναι καὶ ἀνακούφισις, ἀναπαύθητι ἐν τῇ μελέτῃ του, διότι ὅντως εἶναι ἀνάπαυσις.

Ὅταν μετ' ἐργασίαν ἐπιμοχθὼν ἐξέρχῃσαι εἰς περίπατον, ἵνα τὸ πνεῦμά σου ἀναπαυθῇ καὶ ἀναπνεύσῃ καθαρὸν καὶ ζωογόνον ἀέρα, θαύμασον τὴν πάγκαλον φύσιν μὲ τὰ ποικιλόχρωμα ἄνθη τῆς, μὲ τὰς πρασινοζούσας πεδιάδας τῆς, καὶ τοὺς περικαλλεῖς λόφους τῆς, καὶ τὰ γραφικὰ ὄρη τῆς, καὶ τὰ μαγευτικὰ τοπεῖά τῆς, μὲ τῶν πτηνῶν τὸ ἡδύμολπον κελᾶδμα καὶ τῶν ἀηδόνων τὸ ἐναρμόνιον ᾄσμα, μὲ τὰς τὰ μακριέροντα, καὶ τὴν ἀργυρίζουσαν σελήνην, θαύμασον πάντα ταῦτα, ἀνύψωσον τὴν διάνοιάν σου μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, βῆψον τὸ βλέμμα σου πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ δοξολογήσον τὸν Ποιητὴν τοσοῦτον ἁριστουργημάτων, τοσοῦτον θαυμασίων κτισμάτων, ἡ κωρὴν τῶν ὁσίων εἶσαι σὺ.

Ὅταν βλέπῃς παμπῆν νεκρικὴν, ὅταν οἱ κώδυνες τῶν ναθὼν πενθίμως ἤχῳσι, ὅρῃς δὲ καὶ γόοι καὶ κοπτοὶ ἀκούονται, σὺ ἀναλογίζου τῶν ἀνθρωπίνων τὸ μάταιον, ἐνθυμῶ, ὅτι τὰ ἐπίγεια εἶναι πρόσκαιρα καὶ μηδαμινά, τὰ δὲ οὐράνια αἰώνια καὶ ἀφθάρτα καὶ σπουδαῖα· φέρε τὸν νοῦν σου εἰς τὸ αἰώνιον μέλλον, εἰς τὴν μέλλουσαν πατρίδα σου· φαντάζου τὴν ἀνέκφραστον χαρὰν τῶν εὐσεβῶν εἰς τὰ οὐράνια σκηνώματα, καὶ τὴν ἀφόρητον οὐδύνην τῶν ἁσεβῶν εἰς τοὺς τόπους τῆς βασιάνου· φέρε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου τὴν μέλλουσαν κρίσιν καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν. Μὲ τοιαύτας δὲ σκέψεις ἱεράς, καὶ συλλογισμοὺς εἰς χριστιανὸς ἄλλοις ἐμπρέποντας, δέου εἰς τὸν Πλάστην, ὅπως τὰς ἐπιλοίπους τῆς ζωῆς σου ἡμέρας, διέλθῃς ἐν ἀγνότητι καὶ εὐσεβείᾳ, προκόπτων ἐν τῇ πίστει καὶ ἐλπίδι, καὶ τελειούμενος ἐν τῇ ἀρετῇ.

Ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς καὶ γνησία λατρεία. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πρέπει νὰ ὑμνῶμεν καὶ νὰ λατρεύωμεν τὸν οὐράνιον ἡμῶν Πατέρα, ἂν θέλωμεν νὰ ἐφελκύσωμεν τὴν εὐνοίαν αὐτοῦ καὶ ἀγάπην, καὶ νὰ τύχωμεν τῆς παρ' αὐτοῦ βοηθείας καὶ σωτηρίας.

Ἡ δὲ λατρεία μας νὰ γίνηται καθ' ἑκάστην πρέπει νὰ γίνηται λατρεία ἀτομική, λατρεία οἰκογενειακὴ καὶ λατρεία δημοσία. Τότε δὲ ἂς μὴ ἀμφισβάλωμεν, ὅτι εἰς πᾶσαν περίστασιν τοῦ βίου μας, εἰς πᾶσαν ὥραν καὶ στιγ-

μὴν ταχὺν καὶ πρόθυμον βοηθὸν τὸν Κύριον θὰ ἔχωμεν, εὐτυχεῖς γινόμενοι ἐνταῦθα μὲν ἐν μέρει, ἐκεῖ δὲ, ἐν τῷ οὐρανῷ, τελείως καὶ πλήρως.

Ἄθανάσιος Δ. Πάλλης

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΑΛΑΣΕΩΣ",

Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Κατὰ μετάφρασιν

ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθ. 184)

Μάρτιος 18 . .

Πόσον ὁ Ῥοβέρτος μου εἶνε εὐγενὴς καὶ ἀγαθός! Ὁ χαρακτήρ του σχηματίζεται εὐθὺς καὶ εὐκρινῆς, ἡ καρδία του εἶνε πλήρης πίστεως καὶ ἀγνότητος, τὰ ἔργα του εὐσεβῆ καὶ καλὰ. Μετὰ ποίας χαρᾶς βλέπω ἀναπτυσσόμενον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου τὸ νεαρόν τοῦτο φυτὸν πλήρες καλλονῆς καὶ χάριτος! Ὡς ἀγαπητὴ τοῦ υἱοῦ μου ψυχῇ, εἴθε ν' ἔκολουθῃς πιστὰ καὶ πάντοτε τὴν δόδον, ἣν ἡδὴ ἤρχισαι εἰς ἐμὲ ἡ πάλιν καὶ αἱ δοκιμασίαι τῆς ζωῆς νὰ σε εὐρωσι σταθερὸν εἰς τὰς ἀρχάς σου, καὶ ὁ μέλλον βίος σου νὰ ἀνταποκριθῇ λαμπρῶς εἰς τὰς χρηστάς ἐλπίδας, ὡς μὰς δίδει ἡ ὥρα καὶ πλήρης ἀνθέων τῆς ἡδονῆς σου αὐγή.

Ἀπρίλιος 18 . .

Τὸ Ἅγιον Πάσχα πλησιάζει, καὶ ἡμεῖς ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ διεργόμεθα τὰς ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τόσον πενθίμως τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμέρας, προετοιμαζόμενοι, ὅπως ἑορτάσωμεν ἐπαξίως τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ.

Ἀπρίλιος 18 . .

Ἡ ἐφετεινὴ Μεγάλη καὶ Ἁγία Πέμπτη εἶνε ἡ ὀρεινότερα τῆς ζωῆς μου ἡμέρα διὰ τοῦτο ἡ χρονολογία τῆς σήμερον μὲ χρυσὰ γράμματα ἐπρεπε νὰ σημειωθῇ ἐπὶ τοῦ ἡμερολογίου τοῦτου.

Σήμερον εἰς τοὺς Ναοὺς θλιβερά λειτουργία τελεῖται εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Μυστικοῦ τοῦ τελευταίου Δείπνου Ἐκείνου, ὅστις καὶ τὴν ψυχὴν Αὐτοῦ ἔθυσεν, χάριν τῶν φίλων Αὐτοῦ. Τοῦ δείπνου ἐκείνου, κατὰ τὸ ὅποιον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Σωτὴρ παράδειγμα ὑψίστης ταπεινότητος καὶ ἀνεξικακίας, καὶ κατὰ τὸ ὅποιον λόγοι ἀρρήτου σοφίας καὶ γλυκύτητος ἐξῆλθον τοῦ Θεοῦ στόματός Του. Ἀπὸ πρωΐας καὶ ἡμεῖς μετέβημεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἵνα συμμετάσχωμεν τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ Δείπνου καὶ μεταλάβωμεν τοῦ Τιμίου Ἀίματος καὶ Ἀρχάντου Σώματος τοῦ Θεοῦ Ἀρνίου, τοῦ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ σφαγιασθέντος πρὸς σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος· ὁ δὲ Ἰούλιος, ὅστις σπανίως ἔρχεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ οὐδέποτε μεταλαμβάνει, σήμερον, πρὸς μεγίστην ἐκπληξὴν καὶ χαρὰν μου, μᾶς ἠκολούθησε. Προσηυχθὴν ἐξ ὅλης μου καρδίας ὑπὲρ τοῦ συζύγου καὶ τῶν τέκνων μου ἐβρισκόμην εἰς μίαν ἐκ τῶν σπανίων ἐκείνων στιγμῶν, καθ'

ἧς αἰσθάνεται τις παρόντα καὶ σχεδὸν βρατὸν τὸν Θεόν· παρετήρησα, ὅτι καὶ ὁ Ῥοβέρτος μετὰ πολλῆς προσοχῆς παρακολουθῶσε τὴν θείαν λειτουργίαν, ὅτι θερμότερα προσευχέθη καὶ μετὰ μεγίστης καταπόσεως προσῆλθε νὰ λάβῃ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Ἐίσαα δὲ τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τοῦ Ἰουλίου, εἶδον τοῦ, φιλότατος μοι ἐφθαλμῶς του πλήρεις δακρύων.

Κατὰ τὴν ἐν τῷ οἴκῳ ἐπιστροφὴν μας, καὶ μετὰ τὸ πρῶγευμα, ὁ σύζυγός μου μὲ ἐκάλεσεν εἰς τὸ γραφεῖόν του, μὲ ἐκάθισεν πλησίον του, καὶ λαβὼν τὴν χεῖρά μου, μοι εἶπε:—Ἰσαβέλλα, εἶσαι εὐχαριστημένη;—Ὡ ναί, καὶ πολὺ! τῷ ἀπεκρίθην.—Λοιπὸν πῶς θὰ σοι ἐφαίνετο, εἰάν σοι ἔλεγον κατὶ, τὸ ὅποιον θὰ σε ἔκαμνε νὰ ᾔσαι ἀκόμη πλέον εὐχαριστημένη;—Τί θέλεις νὰ εἶπῃς; ἀνέκραξα, κλίνουσα πρὸς αὐτόν μὲ πάλλουσαν καρδίαν.—Ἀκουσον, ὑπέλαθεν· ὁ Ῥοβέρτος ἐξέρχεται ἤδη τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ μετὰ τινα ἔτη, νεανίας πλέον, θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν κόσμον, καὶ θὰ συναντήσῃ τοὺς σκοπέλους αὐτοῦ. λοιπὸν, θέλω νὰ πάντων νὰ διατηρήσῃ τὴν πίστιν καὶ τὰς θρησκευτικὰς ἀρχάς, ὡς σὺ τῷ ἐνέπνευσας, διότι εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε τὸ προπύργιον τῆς ἡθικῆς καὶ τῆς εὐτυχίας. Ἀλλὰ τὴν πίστιν ταύτην θέλει τὴν ἀπολέσει, τὰ θρησκευτικὰ του καθήκοντα θέλει τὰ ἀμελήσει, ἂν ἐγὼ αὐτὸς δὲν τῷ ἐνώσω εἰς τὴν συμβουλὴν καὶ τὸ παράδειγμά μου· διότι, ἂν μὲν λαμβάνῃ ἀπλῶς μόνον διαταγὰς ἀπὸ ἐμὲ νὰ ἐκτελῇ τὰ θρησκευτικὰ του χρέη, βλέπῃ δὲ ὅτι ἐγὼ ὁ διατάσων καὶ συμβουλευόμενος τὰ παραμελῶ, ἐν ἐκ τῶν δύο θὰ συμβῇ, ἢ θὰ χάσῃ τὸν πρὸς ἐμὲ σεβασμὸν του, ἢ ἡ πίστις του θὰ ἀπολεσθῇ· ἐγὼ δὲ οὕτε τὸ ἐν οὕτε τὸ ἄλλο ἐπιθυμῶ. Διὰ τοῦτο ἀπὸ σήμερον ὁ Ῥοβέρτος δὲν θὰ πηγαινῇ μόνος εἰς τὸν Ναόν, οὕτε θὰ μεταλαμβάνῃ εἰς τὸ εἶδος μόνος τῶν Ἀρχάντων μυστηρίων.—Θεέ μου! ἀνέκραξα ὅλη ἐκπληκτός, εἶνε δυνατόν τοῦτο;—Ναί, μοι ἀπεκρίθη σφιγγων με εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ (διότι ἀναγινώσκω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου τί σκέπτεσαι. Ἰσαβέλλα μου), ἡ νέα μου αἰὶν διαγωγή δὲν θὰ πηγάζῃ ἐξ ἀνάγκης καὶ ὑποκρισίας, ἀλλ' ἐκ πεποιθήσεως. Τὸ παράδειγμά σου, ἀγαπητὴ γυναικοῦλα μου, μὲ εἴλκυσε πρὸς τὴν θρησκείαν· ἀνέγνωσα, ἐξελέγησα, ἐμελέτησα, καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ συνεπλήρωσε τὰ λοιπὰ ἤδη εἶμαι χριστιανός καὶ δι' ὅλον τὸν ἐπίλοιπον βίον μου!

Δάκρυα χαρᾶς ἔρρεον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἐνῷ τὸν ἤκουον! Ὑψιστε Θεέ, Σὲ εὐχαριστῶ. Ἄ! ἀναμφιβόλως ἐκείνοι, οἵτινες προσηυχόμενοι ἡμῶν ἐνώπιόν σου, οἱ σεβαστοὶ ἡμῶν γονεῖς καὶ ἡ μικρὰ μας Μαρία, ἡ λευκὴ περιστεροῦλα μας, ἡ πετάχασα πρὸς τὸν οὐρανὸν τόσον ἐνωρίς, θὰ Σὲ ἐκτενέων καὶ θὰ ἔλαβον ἀπὸ τὴν θείαν Σου ἀγαθότητα τὴν χάριν ταύτην, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ ἡ ἀνάξια δούλη Σου δὲν θὰ ἠδυνάμην ποτὲ νὰ ἐπιτύχω!

Ἐνῶ ἐσκεπτόμην ταῦτα, ὁ Ἰούλιος μὲ παρετήρει μετὰ στοργῆς, καὶ τέλος μοι εἶπε: «Δὲν ἀνέγνωσα πολλὰ θρησκευτικὰ βιβλία. Ἀγαπητὴ μου Ἰσαβέλλα, ἀλλ' ἀρκετὰ, διὰ νὰ ἐφαρμόσω εἰς σὲ τὸ εἶδος: Γυναικα ἐνάρετον

τίς θέλει εἶναι; διότι ἡ τοιαύτη εἶνε πολλὴ τιμιώτερα ὑπὲρ τοὺς μαργαρίτας. Ἡ καρδιά τοῦ ἀνδρός της θαρρεῖ ἐπ' αὐτήν. Θέλει φέρει εἰς αὐτὸν καλὸν καὶ οὐχὶ κακὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς. »

Ἐκλαίον πάντοτε στήριζον τὴν κεφαλὴν μου ἐπὶ τοῦ στήθους σου καὶ εὐχαριστοῦσα ἐνδομύχως τὸν Θεόν . . . Ἀφῆνης ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ ὁ Ροβέρτος ἐβρίθην εἰς τὰς ἀγκαλίας μας . . . Ὡ! καὶ, ὑπάρχουν καὶ εὐτυχεῖς ἡμέραι εἰς τὸν βίον . . .

Ἰουλίος 18 . . .

Ὅποια καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἐπὶ τόσα ἔτη ἡ εὐτυχία μου, ἔμεινε πάντοτε μέλαν τι νέφος μακρὸν εἰς τὸν ὁρίζοντα, διότι μεταξύ τῆς ἰδικῆς μου ψυχῆς καὶ τῆς τοῦ συζύγου μου ὑπῆρχε μυστικὴ τις συμφωνία, τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, εἰς ὃ αἱ καρδίαι δὲν συνιεντιθύνονται, περὶ ὃ ὁμιλεῖ ὁ Σατωβριάνδος: τώρα ἀπ' ἐναντίας τὰ αἰσθήματά μας, αἱ καρδίαι μας, αἱ σκέψεις μας καθ' ὁλοκληρίαν συνταυτίζονται, ἐννοοῦμεν ἀλλήλους εἰς τὰ πάντα, καί, στήριζόμενοι ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, βαδίζομεν μετὰ τὴν αὐτὴν θέλησιν πρὸς τὸ αὐτὸ μέλλον. Καὶ ποῖον μέλλον, Ὑψιστε Θεέ! τί περιμένομεν ἀπὸ τῆς εὐσπλαγγίας σου! Πῶς ἡ ἔνωσις αὐτῆς, ἡ τόσον γλυκεία ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε δυνατόν νὰ γείνη αἰώνια εἰς τὰς αἰωνίους μονάς! Ὡ! ἀγαπώμεθα πάντοτε, καὶ διαπαντός θὰ εἴμεθα ἡνωμένοι! Ἀγαλλιᾶ ἡ ψυχὴ μου εἰς τὴν σκέψιν ταύτην, καὶ αἰσθάνομαι πόσον ἡ αὐτὴ θρησκεία, ἡ αὐτὴ πίστις, ἡ αὐτὴ ἐλπίς εἶνε ἀπαραίτητοι εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνδρογύνου. Ἡ τελειότερα ἀνθρωπίνη εὐτυχία μεταβάλλεται εἰς ὀδύνην πικράν, ὅταν περιορίζεται ὑπὸ τοῦ θανάτου, ὅταν ἀναλογίζεται τις ὅτι τὸ ἂν ἐκεῖνο, ὅπερ πλεονέκον τῆς ζωῆς τοῦ ἀγαπᾶ, ἤδη δὲν ὑπάρχει ἐλπίς, ὅτι θὰ τὸ ἀγαπᾶ καὶ πέραν τοῦ τάφου! Τώρα διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου αἰσθάνομαι, ὅτι τὰ πλούτη μου δὲν διατρέχουσι τὸν κίνδυνον τοῦ ναυαγίου, καὶ διακρίνω πέραν ἐκεῖ τὸν εὐτυχῆ λιμένα, ὅπου θὰ ἀναπαυθῶμεν μίαν ἡμέραν ὁμοῦ ἡμεῖς, καὶ ἄνευ φόβου ἀποχωρισμοῦ.

Αὐγουστος 18 . . .

Ὁ Ροβέρτος ἐξακολουθεῖ νὰ πληροῖ γὰρ τὴν καρδίαν μας. Ἐργάζεται κληρὸς, μᾶς ἀγαπᾶ, καὶ τὰ αἰσθήματά του φθάνουσιν εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τῆς εὐκρινείας καὶ τῆς ἀγαθότητος. Ἡ Ἀντωννέτα, ψυχὴ φιλόστοργος καὶ δειλὴ, ψυχὴ πλήρης πίστεως καὶ ἀθωότητος, μᾶς δίδει ἐπίσης πολλὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας. Ἀλλὰ τοῦ Ἀεοντίου μου ὁ χαρακτήρ καὶ αἱ ψυχικαὶ διαθέσεις μᾶς ἐμβάλλουν εἰς σκέψεις ὑπάρχουν εἰς τὸ παιδίον τοῦτο μία ὁρμὴ ἐπιθυμῶν καὶ μία ἱγυρογνωμοσύνη, αἵτινες μετ' ἐκείνου, δύναται νὰ συντρέψῃ πᾶν πρόσκομμα, ν' ἀψηφίσῃ πᾶσαν διαταγὴν καὶ πᾶσαν ἀπειλὴν, διὰ νὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν του, ἔστω καὶ ἂν ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν ᾖ ἄλλο, εἰμὴ παιγνίδιον σφαίρας ἢ ἡ ἀπόκτησις χαρτίνου ἀετοῦ. Ἡ ζωὴ του λοιπὸν διέρχεται ὅλη ὡς ἄλλους παρακοῆς καὶ τιμωριῶν, ἥτις κατὰ διαστήματα διακόπτεται ἀπὸ καλὰς τινὰς στιγμὰς θωπειῶν καὶ τρυφερῶν ὑποσχέσεων.

Ἀληθὲς τὸ παιδίον αὐτὸ σοβαρὸς μᾶς ἀνησυχεῖ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΕΡΙΚΟΠΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (15ης Ἰουλίου)

Ματθ. Ε'. 14—19.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐκτεῦτο μαθηταῖς: Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι, ἐπὶ ἄνω ὅπου κειμένη· οὐδὲ καί οὗσι λύχνον, καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμπράτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε, ὅτι ἤλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἤλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγα ὑμῖν: Ὅσοι ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἴσθαι ἐν, ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ὥς ἂν πάντα γένηται. Ὅς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιῇ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Ἑρμηνεία.

Ὁ Χριστὸς μᾶς ἐπιβάλλει νὰ ταπεινοφρονηθῶμεν καὶ νὰ μὴ διαλαλῶμεν τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ κατορθώματά μας. Ἀλλὰ συγχρόνως καὶ μᾶς λέγει, ὅτι τὸ φῶς ἡμῶν πρέπει νὰ λάμπῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Ὑπάρχει κερμὴ ἀντίθεσις εἰς τὰ δύο ταῦτα;

Οὐδαμῶς. Καὶ τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον θέτει εἰς τὴν λαμψὴν τοῦ φωτός μας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν εἶνε ἡ ἰδικὴ μας ἐπίδειξις, τῶν ἀτόμων μας ἡ διαφῆμις καὶ ὁ ἐπαινός· ἀλλὰ ποῖος; Τὸ νὰ ἴδωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ καλὰ ἔργα ἡμῶν, ὅχι ἡμᾶς τοὺς ἰδίους, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Εἰς τὴν ἰδικήν μας διάθεσιν, ὅταν κάμνομεν τὸ καλὸν—καὶ ὀφειλομεν πάντοτε μὲν νὰ τὸ θέλωμεν, δευτέρως δὲ μᾶς ᾔνε δύνασθαι, νὰ τὸ κάμνομεν—πρέπει νὰ ἐλλείπῃ πᾶσα ἐπιθυμία αὐτοεπιδείξεως. Καὶ τότε ἔρχομεν εἰς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὡς ὅσοι θέλομεν νὰ κρατήσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας εἰς τὴν σκιά, τόσῳ ἀποκτώμεν περισσότερα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ φωτός. Διότι ὁ Κύριος θέλει νὰ γνωρίσωμεν, εἰ δυνατόν, ὅλοι τὴν δόξαν του, ὅπως γείνη αὐτὴ καὶ ἰδικὴ των δόξα, εἰς τοῦτο δὲ κανὲν ἄλλο δὲν συντελεῖ τόσον, ὅσον τὸ νὰ κάμνουν οἱ χριστιανοὶ καλὰ ἔργα, ὅπως μὲσω αὐτῶν προβάλλῃ ἑκαμπρὸς καὶ δεδοξαμένη μετὰ τῶν ἀνθρώπων, ὅχι ἡ ἰδικὴ των μετὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ ἡ θεῖα μεγαλειότης.

Ὅταν οἱ κάμνοντες τὸ καλὸν ζητοῦν νὰ κρύπτωνται, τότε τὸ καλὸν, τὸ ὁποῖον ἐργάζονται, ἐκπηδᾷ ὀραϊότερον καὶ φωτεινότερον πρὸ τῶν ἀνθρωπίνων ὀφθαλμῶν. Καὶ αὐτὸ συμβαίνει ἀσφαλῶς, ὅταν τὸ καλὸν δὲν γίνηται συμπνευματικὸς, ἀλλὰ συστηματικὸς. Ὅλγαι πράξεις

ἐλεημοσύνης ἡμποροῦν νὰ μείνουν κεκρυμμένα, ἀλλὰ ἐλεημοσύνη, ἐνεργουμένη προημιότερον καὶ τακτικώτερον, οὐ διακλινθῇ. Ὅταν μάλιστα οἱ ἐλεοῦντες χριστιανοὶ ᾔνε περισσότεροι, καὶ ὅταν αὐτοὶ ὄχι μόνον ἔλεον, ἀλλὰ καὶ κηρύττουν, καὶ φροντίζουν θερμῶς καὶ δραστηρίως περὶ σωτηρίας ψυχῶν, καὶ ᾔνε προσεκτικοὶ, ἀγνοοῖ, ἀκριβεῖς εἰς τὸν ὅλον βίον των, καὶ ὁ καθείς των, ἀτομικῶς, οἰκογενειακῶς, κοινωνικῶς, ἐφαρμοζῇ τὰ χριστιανικὰ παραγγέλματα, καὶ πάλιν ὅλοι ὁμοῦ, καὶ διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τῶν ἔργων, ἐπιστητοῦν τὴν ἐξάπλωσιν καὶ ἐνδυνάμωσιν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅσον καὶ ἂν ᾔνε προσωπικῶς μετριοφρονες καὶ ἀθόρυβοι, ἀλλὰ τὰ διὰ τὸν Χριστὸν καλὰ των ἔργα θὰ διακηρυχθῶν καὶ θὰ ἐπιβληθῶν, καὶ ὁ κόσμος, ἐλευσόμενος εἰς τὴν πίστιν καὶ εὐγνώμων, θὰ δοξάσῃ τὸν Πατέρα τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνωνται καλὰ ἔργα, καὶ διὰ νὰ ἔχουν τινάτην δύναμιν καὶ ἐπιρροήν, πρέπει οἱ κηρύττοντες τὸν Κύριον καὶ διὰ λόγων καὶ διὰ ἔργων νὰ ᾔνε φῶς τοῦ κόσμου. Ὅποιον δὲ φῶς; Χριστοῦ. Πρέπει δηλαδὴ νὰ ᾔνε καθαρά καὶ ἀδολοῦς ἡ πίστις των, ὅχι δὲ μόνον αὐτή, ἀλλὰ καὶ ἡ καρδία των καὶ ὁ βίος των οὕτως ὥστε νὰ ᾔνε ὡς λαμπάδες ἐκ καθαροῦ κηροῦ, ἐλευθέραι ἀπὸ νόθα μίγματα ἡμαρτιῶν, τὰ ἵποια ἀλλοιοῦν τὸ φῶς, καὶ τὸ κάμνουν ἀδόνατον, ὅταν δὲν τὸ καθιστῶσιν ἐπιδραστὲς καὶ ἐληφρόν. Καὶ ὀφειλομεν ὅλοι νὰ εἴμεθα καθαρὸν φῶς καὶ διὰ τῶν καλῶν ἡμῶν ἔργων νὰ συντελῶμεν εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου. Ὅλοι, ὅχι μόνον οἱ κληρικοὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ λαϊκοί, διότι ἕκαστος χριστιανὸς πρέπει νὰ μετέχῃ ἀπὸ τοῦ φῶς τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἀνεδεικνύῃ τὸν ἐαυτὸν τοῦ δοκίμου ἐργατῆ τῶν ἔργων τῶν καλῶν. Ἡ πρὸς τοῦτο υποχρέωσις τῶν κληρικῶν εἶνε ἀνωτέρα, ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν λαϊκῶν δὲν εἶνε μικρά. Χρειαζοῦμεν ὅλοι νὰ φέρομεν φῶς Χριστοῦ ἐνὸς μας, ὅχι μόνον διὰ τοὺς ἑαυτοὺς μας, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους, ὁ δὲ μὴ θέτων τὸν ἐαυτὸν τοῦ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν μόδιον, ὁ νομίζων δηλαδὴ ὅτι τῷ ἀρκεῖ νὰ ᾔνε αὐτὸς φωτισμένος, ἀδιαφορῶν δὲ διὰ τὸν φωτισμὸν τῶν ἄλλων, ἐν καὶ μόνον ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν κατέχει γνήσιον τοῦ Χριστοῦ τὸ φῶς. Διότι τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ εἶνε καὶ πῦρ Χριστοῦ, ἀρα καὶ πῦρ ὑπὲρ τοῦ πληθίου, ἥτοι ἐνδιαφέρον ἐξ ἀδελφικῆς ἀγάπης ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ ὅστις ἀφίνει τὸν ἄλλον εἰς τὴν τύφλωσίν του, φανεροῦναι, ὅτι καὶ εἰς τοὺς ἰδίους του ζοφωμένους ὀφθαλμούς δὲν προσέπεσε οὐδὲ κανὴν μία χριστιανικὴ ἀκτίς.

Καὶ ἤδη ὁ καθείς σας, ἀναγνώσται, ἀς ἐξετάσῃ τὸν ἐαυτὸν τοῦ κατὰ πόσον διηρητὲι ὡς ὄργανον φωτισμοῦ τῶν ἄλλων. Μὴ τυγχὼν ὑπάρχουσιν ἄνδρες ἐκτυφλῶντες τὰς ψυχὰς τῶν γυναικῶν των, γονεῖς ἐκτυφλῶντες τὰ τέκνα των, καὶ μέμψας μετὰ τῶν δημοσιογράφων, τῶν διδασκάλων, τῶν ἐπιστημόνων, τῶν κυβερνητῶν τῆς πολιτείας, καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, ὑπάρχουσιν ἐργάται τῆς σκοτίας ἀφρονες, προηγούμενοι ἐν καλπασι διὰ μέσου ἐξοφωμένων ἀτραπῶν, αἵτινες ἀγοραῖ πρὸς

τὴν ἀβυσσὸν τοῦ ἀρχόντος τοῦ σκότους; Μήπως, προκειμένου περὶ κατὰλήβας δημοσίων θέσεων, περὶ ἐκλογῆς ἀρχόντων, καὶ περὶ προτιμήσεως εἰς ἐκκλησιαστικὰ ἀκόμη ἀξιώματα, προτιμῶνται πολλὰς οἱ διακαθεντες ὅχι μόνον εἰς τὸ νὰ μὴ ἀνάπτωσι φῶς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ νὰ σβύνωσι τὸ φῶς, οἱ ὑπέρχοντες ὅχι μόνον εἰς τὸ νὰ ἀδιαφορῶσι διὰ τοὺς τυφλούς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ νὰ τυφλῶνται καὶ ἄλλους; Μακάριοι ὅσοι εἰς τὴν οἰκονομίαν των, εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐν μέσῳ τῆς ἑποίας ζῶσιν, εἰς τὸ ἔθνος, εἰς τὸ ὅποιον ἀνήκουν, καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς ὁποίας μέλη εἶνε, ἐργάζονται, τὸ κατὰ δύναμιν, μετὰ ταπεινοφροσύνης, ἀλλὰ καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ τῶν ψυχῶν καὶ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Οὐρανοῦ Πατρὸς, τότε διὰ τῶν λόγων αὐτῶν ὅσον καὶ διὰ τῶν καλῶν των ἔργων.

Η ΑΛΗΘΗΣ ΕΥΓΕΝΕΙΑ

ΧΑΡΑΚΤΗΡ

Εἰς ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΥΤΟ ΚΑΙ ΣΚΗΝΑΣ ΠΕΝΤΕ

ΠΡΟΣΩΠΑ

Κλεοπάτρα Μαρίνου	Ἀναστάσιος Γαλόπουλος
Ἐλένη, θυγάτηρ τῆς	Γεώργιος Χρηστίδης
Κωνσταντῖνος, υἱὸς τῆς	

ΣΚΗΝΗ Α'.

(ἐν τῇ αἰθρᾷ τῆς κ. Μαρίνου)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΓΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ

Γαλόπουλος. Ἐν συντόμῳ, κύριοι, σὰς λέγω, ὅτι ὁ κ. Ἀναστάσιος εἶνε ἐν ἄθλιον ὑποκείμενον.

Κωνσταντῖνος. Καὶ ὅμως, ἀγαπητέ κ. Γαλόπουλε, σὰς εἶδα χθὲς εἰς τὴν πλατεῖαν μαζί.

Γαλόπουλος. Ζήτημα συνθήκης κοινωνικῆς. Καὶ ἕνας μπακάλης ἂν σὲ πλησιάσῃ, εἶσαι υποχρεωμένος νὰ υποστής τὴν παρουσίαν του.

Κωνσταντῖνος. Ἀλλὰ σὺ ἐλαμνές τι περισσότερον. Τὸν ἐκράτεις οἰκειότατα ἐκ τοῦ βραχίονος.

Γαλόπουλος. Ζήτημα κοινωνικῆς ἀξιοπρέπειος καὶ συγκαταβάσεως.

Χρηστίδης. Ἡ εὐγνωμοσύνης.

Γαλόπουλος. Εὐγνωμοσύνης; Καὶ διατί; κ. Χρηστίδη, εἶσθε πάντοτε παραδοξολόγος.

Χρηστίδης. Ἀλλ' ὅχι καὶ ἐπιλήσμων. Ἐνθυμεῖσαι τὴν Γενεὴν; Ἡμεῖς ἐσπουδαζόμεν, καὶ σὺ ἄλλες ἐκεῖ φέρων τὸν κάματον τῶν διασκεδάσεών σου μετὰ δύο ἡμέρας ἰσθιένεας· ὁ δὲ Ἀναστάσιος ἐπὶ ἕνα μῆνα δὲν ἀφῆκε τὸ δωματίον σου· σὲ ἐπεριποιήθη καλῆτερά ἀπὸ τὴν νοσοκόμον σου.

Γαλόπουλος. Αὐτὸ ἀναδεικνύει τὴν φιλαλήθειάν μου, ἥτις δὲν ὑποχωρεῖ οὐδὲ πρὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς προσωπικῆς εὐγνωμοσύνης.

Χριστιάνης. Έννοω τὴν σιγὴν τῶν προσωπικῶν αἰσθημάτων πρὸ τοῦ καθήκοντος, τὸ ἵππον μᾶς ἐπιβάλλει μία ἱερὰ ἰδέα· καὶ θὰ ἐχειροκράτουν ἐκεῖνον, ὅστις θὰ ἐθυσίνας μίαν φιλίαν, διὰ νὰ μείνῃ πιστὸς εἰς τὰς ὑποχρεώσεις· τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τῆς θεοσεβείας ἢ τῆς πατρὸς· ἀλλ' ὅταν ὑπὸ τὸ πρόσημα τῆς φιλαληθείας ἐξυπηρετῇται ἀπλῶς μία κακολογία, τὴν ἵππον δὲν χελινώνει οὐδὲ τὸ αἰσθημα τῆς προσωπικῆς εὐγνωμοσύνης, ἢ ἀγαπαιτικῆς μετὰ καμνὲν νὰ ἐννοῇ ὅποια τις εἶνε καὶ ἡ προβαλλομένη φιλαληθεία.

Γαλόπουλος (ἐν ἐξάψει). Κύριε Χρηστίδη, προσέξατε! Μὲ προσεβάλετε διττῶς. Μὲ ὀνομάσατε ψεύστην, καὶ μὲ ἐχαρακτηρίσατε ἀγνώμονα.

Χρηστίδης. Θυμῶνεις; φίλε μου; Ἐπερίμενα νὰ μὲ συγχάρῃς. Εὐ εἰ ἴδιος πρὸ ὀλίγον ἐπλεξες τὸ ἐγκώμιον τῆς φιλαληθείας σου. Διατί σὲ ἐξοργίζει ἡ ἰδική μου;

Γαλόπουλος (μὴ συγκατατούμενος). Εἶπαι... ἀγε-νίς! Καὶ λυπούμαι διὰ τὸ ὅτι ἤθελον νὰ λησμονήσω τὴν μακαλικὴν καταγωγὴν σου.

Κωνσταντίνος. Κύριε Γαλόπουλε, λησμονεῖτε τὸν ἑαυτὸν σας, τὰς ὑποχρεώσεις τῆς θέσεως καὶ τῆς ἀξίας σας. Κύριε Χρηστίδη, παραστέψατε, παρακαλῶ. Λυπούμαι πολὺ διὰ φιλικὴν ἐριδὰ γεννωμένην ἐντός τῆς αἰθούρας τοῦ οἴκου μας· καὶ ἔστε βέβαιος ὅτι λόγοι στιγμιαίως ἐξάψως δὲν ἐγγιζοῦσι ποσὸς χαρακτῆρα τῆς ἰδικῆς σας περιουσίας.

Χρηστίδης. Δὲν θὰ προσβάλω, φίλε μου, κανένα, ὁλῶ μόνον νὰ καθαρσθῇ ἡ ἱερὰ αὐτὴ ἀτμόσφαιρα ἀπὸ μίαν βλασφημίαν, ἥτις τὴν ἐμόλυνε πρὸ μικροῦ. Ὁ κύριος ἐδῶ ἐνόμισεν, ὅτι μὲ ἐξευτελίζει ὑπενθυμίζων, ὅτι εἰ πα-τὴρ μου εἶνε μοχάλης. Τί σημαίνει; Ἐμποροῦσε νὰ ᾔνῃ καὶ χαμάλης, χωρὶς νὰ προσάπτῃ εἰς τὰ τέκνα του κανέναν ὀνειδὸς δι' αὐτό. Ἡ ἀξία δὲν κείται εἰς τὸ εἶδος τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' εἰς τὸ εἶδος τοῦ χαρακτῆρος, καὶ ὁ πατὴρ μου εἶνε ἐντιμὸς ἄνθρωπος. Τοῦτό μοι ἀρκεῖ, ὥστε νὰ θεωρῶ τὸν ἰδρωτὰ τοῦ εὐωδέστερον ἀπὸ τὰ μυρωδικὰ ἀνθρώπων, οἵτινες ἀγωνίζονται νὰ ἀποκρύψουν δι' αὐτῶν τὴν ψυχικὴν των δυσωδίαν. Τὸ δὲ ἰοστιμώτερον εἶνε ὅτι ὁ πάππος τοῦ κ. Γαλοπούλου κατέκτησε τὸ ἐπώνυμόν του πωλῶν γάλους, τοὺς ὁποίους ὠδήγει μόνος του εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ μόνος του περιέφερεν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς.

Γαλόπουλος. Θέλετε νὰ μὲ ὑβρίσητε;

Χρηστίδης. Ποσὸς. Δύνασαι οὐ νὰ αἰσχύνησαι διὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πάππου σου, ἀλλ' ἐγὼ σέβομαι αὐτόν, καθὼς καὶ τὸ ἔργον του. Καὶ διατί νὰ τὸν ὀνειδίσω; Τὸ ἐμπόρεμά του ἦτο ἀθώον, καὶ τὸ κέρδος του δὲν εἶχε τὸν ἴον τῆς ἀδικίας.

Γαλόπουλος (σαρκαστικῶς). Ἄλλως τε οἱ γάλοι εἶνε πάντοτε εὐγενέστεροι ἀπὸ τὰς σαρδέλας.

Χρηστίδης. Τὸ δυστύχημα εἶνε ὅτι ὑπάρχουν γαλό-πουλοι, οἱ ὅποιοι θὰ ᾔσαν εὐτυχεῖς, ἂν εἶχον τοῦλάχιστον τὴν ἀξίαν μιᾶς σαρδέλας.

(Εἰσέρχονται ἡ κ. Μαρίνου μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς Ἑλένης)
(Ἀκολουθεῖ)

ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ τῆς ἱδρύσεως τοῦ ἐν Λεβαδείᾳ Τμήματος
τοῦ Συλλόγου τῆς Ἀναπλάσεως.

Πρὸς τὸ Σεβ. Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου.
Φίλοι κύριοι Συνάδελφοι·

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὑμῖν λογοδοσίαν τῆς τελευταίας μου περιόδου εἰς Θήβας καὶ Λεβαδεῖαν πρὸς διδασκαλίαν τοῦ θελοῦ λόγου καὶ ἱδρυσιν Τμημάτων τοῦ Συλλόγου.

Φθάσας εἰς Θήβας τὴν 16ην Μαΐου, ἤρχισα τὸ κήρυγμα τὴν ἐπιούσαν, ἐξακολουθῶν αὐτὸ μέχρι καὶ τῆς 21ης τοῦ αὐτοῦ μηνός· ἔκαμα δ' ἐν ὅλῃ ὁμιλίᾳ ἐξ ἑσπερινῶν, ἐμπροσθίων τὴν μίαν ἐσπέραν ἐνεκα βροχῆς, καὶ δύο πρωινῶν, τὴν μὲν κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς 20ῆς Μαΐου εἰς τὸ προάστειον τῶν Θεβῶν Πυρί, τὴν δ' ἑτέραν κατὰ τὴν 21ην Μαΐου, ἑορτὴν τῶν ἱσαποστόλων Κων-σταντίνου καὶ Ἑλένης, συμπιπτουσαν μετὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς τὸ προάστειον αὐτῶν Θεβῶν. Καὶ κατὰ τὰς ἐσπερινὰς δ' ὁμιλίαις μου καὶ κατὰ τὰς πρωινὰς ἀκροατήριον παρίστατο πολὺ, διακοῦσαν μετ' ἀδικοπώτου προσοχῆς.

Τὴν 22αν Μαΐου ἐφθάσα εἰς Λεβαδεῖαν, ἐνθα, παραμεί-νας ἡμέρας ἐξ, ἐξεργάσασθαι ὁμιλίαις ἑπτὰ ἥτοι ἀνὰ μίαν τὰς ἐσπερας τῆς 23ης, 24ης, 25ης, 26ης Μαΐου, καὶ τρεῖς κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς 27ης Μαΐου, μίαν τὴν πρῶν κατὰ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν ἐν τῇ Μητροπολιτικῇ ναῷ, ἑτέραν κατὰ τὰς 11 π. μ. ἐν τῇ αἰθούρᾳ τοῦ Συνδέσμου ἢ αὐτῶν ἀδελφότητος, καὶ τρίτην τὴν ἐσπέραν ἐν τῇ συνήθει ὑπαίθρῳ τόπῳ τῶν ἐν Λεβαδείᾳ ὁμιλιῶν μου. Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐσπέραν τῆς αὐτῆς διαμονῆς μου, ἥτοι τὴν 28ην Μαΐου, ἐγένοντο αἱ ἀρχαιρεσίαι τοῦ ἐν Λεβαδείᾳ ἱδρυθέντος Τμήματος τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου κατέπιν προσκλησέως ἐμῆς, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά μου καὶ τὴν προ-δρίαν μου ὡς ἀπεσταλμένου τοῦ Συλλόγου. Οἱ ἐγγραφε-ντες, ἐν διαστήματι δύο ἡμερῶν, ἀνῆλθον εἰς 108, δημο-θύμῳς δὲ, κατὰ κοινὴν συμφωνίαν, καὶ ἀνεψυχοφορίας, ἀνέδειξαν 15 ἐφόρους τοῦ Τμήματος διὰ τὴν πρῶτην τριετίαν, ἐξ ὧν διὰ κληρώσεως ἔλαχον ἐφοροὶ τοῦ μὲν πρῶτου ἔτους οἱ κ. κ. Ἀναστάσιος Ἀναστασίου, Κ. Πα-παγρηγόριος, Γ. Γρυπνισιώτης, Ἰατρός, Γ. Λουκιδῆς, Ἀθ. Νίκαινας, ἱερεὺς· διὰ δὲ τὸ δεύτερον ἔτος οἱ κ. κ. Πλ. Νάκος, Α. Μπουρνόζης, Ἰατρός, Γεώργιος Καραμερτζάνης, ἱερεὺς, Γ. Πασγάλης, Ι. Βαροδαβούλας, δικηγόρος· διὰ δὲ τὸ τρίτον ἔτος οἱ κ. κ. Α. Φλώρος, Ἰατρός, Ἡρ. Τσίγ-κας, Γ. Ῥηγόπουλος, Ἡλ. Βιτσακτσῆς, Σπυρ. Καβρῆς.

Καὶ ἐν Λεβαδείᾳ ἡ διδασκαλία ἡκούσθη μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἐν πυκνοτάτῃ συρροῇ.

Ἐπανελθὼν εἰς Θήβας τὴν ἐσπέραν τῆς 29ης Μαΐου, ὁμίλησα καὶ πάλιν αὐτῇ τὴν ἐσπέραν τῆς 30ῆς, τὴν δὲ πρῶτην τῆς 31ης ἐπανῆλθον θεῖα εὐδοκία εἰς Ἀθήνας.

Κατ' ἄλλην μετὰβασίν μου εἰς Θήβας ἱδρυθήσεται καὶ ἐκεῖ Τμήμα τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, καθόσον ἤδη, ἀναγ-κασθεὶς νὰ ἐπισπεύσω τὴν ἐνταῦθα ἐπιστροφὴν μου, δὲν ἤθουνθον νὰ ἐπωφεληθῶ τῆς εὐσεβοῦς προθυμίας τῶν ἐμῶν πλείστων καὶ ἐνθέρμων φίλων καὶ θιασωτῶν τῆς ὁρθοδόξου χριστιανικῆς ἀναπλάσεως τοῦ ἔθνους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12ῃ Ἰουνίου 1901.

Διατελῶ μετὰ πολλῆς εὐλαθείας καὶ ἀγάπης ἡδελφοῖς
Μιχ. Ι. Γαλανός.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΔΙΑΔΗΜΑ